

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«УПРАВЛІННЯ ПРИРОДООХОРОННОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	101 Екологія ОП Екологія
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	3 курс, 6 семестр
Трудомісткість	180 год
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології.
Контактні дані розробника(ів)	Тараненко Анна Олексіївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, e-mail: anna.taranenko@pdau.edu.ua , https://www.pdau.edu.ua/people/taranenko-anna-oleksiyivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	сформувати цілісну уяву про управління природоохоронною діяльністю, як єдиної системи контролю екологічної діяльності, з урахуванням особливостей організації процесу управління в екології, як на локальному, регіональному, державному, так і на міжнародному рівнях; методи управління природоохоронною діяльністю для забезпечення стабільного розвитку соціо-екологічної системи держави. Ознайомлення з системами екологічного менеджменту на підприємствах та організаціях, стандартами серії ISO. Вивчення міжнародного досвіду та прикладів інноваційних підходів до управління природоохоронною діяльністю.
Компетентності	<u>Загальні:</u> - знання та розуміння предметної області та професійної діяльності; - здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. <u>Фахові:</u> - здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління;

	- здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ПРН 4. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки. ✓ ПРН 17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів. ✓ ПРН 20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства. ✓ ПРН. 26. Вміти приймати організаційні, природоохоронні та інші рішення, які забезпечують екологічно безпечне функціонування агроєкосистем.
Методи навчання	Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження. Практичні методи: практичні роботи, робота з науковою літературою (конспектування, тезування). Самостійна робота без контролю викладача: завдання самостійної роботи. Методи з розвитку соціальних навичок: презентації, доповіді, робота в команді.
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Основи природоохоронного управління.</p> <p>Тема 2. Система управління природоохоронною діяльністю в Україні.</p> <p>Тема 3. Міжнародний досвід управління природоохоронною діяльністю.</p> <p>Тема 4. Екологічне управління в галузі використання природного середовища і природних ресурсів.</p> <p>Тема 5. Управління природоохоронною діяльністю на підприємстві.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового контролю результатів навчання.</p> <p>Формами <u>поточного контролю</u> знань здобувачів вищої освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ виконання вправ на практичних заняттях, ✓ виконання контрольної роботи; ✓ виконання завдань самостійної роботи. <p>Форма <u>семестрового контролю</u>: <i>екзамен</i>.</p>
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять навчальної дисципліни є обов'язковим. Викладач індивідуально зі здобувачем вищої освіти визначає необхідність і форми відпрацювання пропущених занять. Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності,

	<p>що передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Існує можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається з використанням Європейської кредитно-трансферної системи.</p> <p>Набуття програмних результатів навчальної дисципліни можливе і після успішного закінчення навчання у неформальній та інформальній освіті (різноманітні навчальні платформи). Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається за наявності документального підтвердження (зокрема сертифікату)</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування в АСУ ПДАУ з метою покращення викладання даної дисципліни.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>«Збалансоване природокористування», «Управління екологічною безпекою».</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p><i>Основні</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук В. Я., Саталкін Ю. М., Білявський Г. О. та ін. Екологічне управління: Підручник. К.: Либідь, 2004. 432 с. 2. Літвак С.М. та ін. Екологічний менеджмент і аудит: Навч. посібник. К.: ВД «Професіонал», 2006. 200 с. 3. Шмандій В.М., Солошич І.О. Управління природоохоронною діяльністю: Навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 296 с. 4. Бобровський А.Л. Екологічний менеджмент. Суми: Університетська книга, 2009. 586 с. 5. Організація управління в екологічній діяльності: підр. для студ. екологічних спеціальностей ВНЗ за ред. Н.В. Максименко. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 282 с.

	<p>6. Берзіна С.В., Яреськовська І.І. та ін Системи екологічного управління: сучасні тенденції та міжнародні стандарти. Посібник. К: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 134 с.</p> <p>7. Самойленко Н.М., Райко Д. В., Аверченко В. І. Організація та управління в природоохоронній діяльності: навч. посіб.,. Харків: НТУ «ХП», Видавництво «Лідер», 2018. 174 с.</p> <p>8. Третяк А.М., Будзяк О.С., Третяк В.М. та ін. Екологія землекористування: навч. посіб. за заг. ред. Третяка А.М. К.: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 178 с.</p> <p>9. Писаренко В. М., Писаренко П. В., Перебійник В. І. та ін. Агроекологія: теорія та практикум: навчальний посібник. Полтава: «Інтер Графіка», 2003. 320 с.</p> <p><u>Допоміжні</u></p> <p>1. 10. Міністерство екології та природних ресурсів України [Електроний ресурс] / Режим доступу: http://www.menr.gov.ua.</p> <p>11. Державна екологічна інспекція центрального округу. https://centrreg.dei.gov.ua/</p> <p>12. Департамент екології та природних ресурсів полтавської облдержадміністрації. https://www.adm-pl.gov.ua/page/departament-ekologiyi-ta-prirodnih-resursiv-poltavskoyi-oblderzhadministraciyi</p>
Рік введення	2023